

NOWY ETAP W HISTORII „FRATERNITAS”

Kiedy, w listopadzie 1967r, podczas mandatu fr. Konstantyna Kosera jako Ministra Generalnego został opublikowany pierwszy numer „Fraternitas”, celem było to, aby biuletyn był narzędziem wzmocnienia więzi między braćmi. W miarę upływu czasu, biuletyn umacniał się jako narzędzie przekazywania wiadomości o działalności i misji Zakonu. Począwszy od 1998r zaczął być wydany w 8 językach. Początkowo był wysyłany pocztą, w formie papierowej, od 2002r postanowiono przekazywać go tylko elektronicznie.

Niniejszy numer – 306 – rozpoczyna nowy etap w historii „Fraternitas”. Biuro ds. Komunikacji ponownie potwierdza z mocą pierwotny cel, aby zakon wzrastał coraz bardziej jako globalna rodzina, która w swej jedności wypełnia marzenie św. Franciszka. Proponujemy zatem nową szatę graficzną oraz nowe kanały jego przesyłania. W każdą pierwszą i trzecią środę miesiąca otrzymasz na swój adres e-mail uproszczoną wersję biuletynu, wzbogaconą o różne linki dające możliwość pogłębienia poruszanych zagadnień. Będziesz mógł wybrać numer wydany w jednym z trzech międzynarodowych języków zakonu, zapisując się na poniższy adres: <http://eepurl.com/ihCQlr>

Jak poprzednio, biuletyn będzie miał zawsze formę pliku PDF w ośmiu językach. [Będzie można go pobrać bezpośrednio ze strony internetowej zakonu.](#)

Zmienia się także zawartość biuletynu, która zostanie wzbogacona o wiadomości bardziej bezpośrednio i mniej formalne. Oprócz spotkań Ministra Generalnego, będziesz mógł się dowiedzieć, czym zajmują się definitory oraz odpowiedzialni za Biura Kurii Generalnej. Znajdziesz także sekcję poświęconą życiu Zakonu na świecie, wraz z listą braci profesów wieczystych, którzy niedawno złożyli śluby, oraz listę braci zmarłych.

Na koniec, galeria zdjęć ukaże, w sposób prosty i przyciągający uwagę, panoramiczną wizję misji franciszkańskiej w świecie. Podobnie jak w przeszłości, sercem biuletynu będą wiadomości umieszczone [na stronie internetowej w minionych tygodniach.](#)

Dziękujemy Ci za twoją wierną lekturę „Fraternitas”. Liczymy na Twoją pomoc w rozprzestrzenianiu tego ważnego narzędzia komunikacji w Zakonie.

Fr. Evódio João, redaktor naczelny

Agenda Kurii Generalnej OFM

- Od 30 stycznia do 7 lutego, Fr. Massimo, Minister generalny, wizytuje prowincje Niepokalanego Poczęcia NMP w Brazylii.
- 6 i 7 lutego, Fr. Fabio César Gomes, delegat generalny dla mniszek, uczestniczy w Baronissi w spotkaniu włoskich opatek Klarysek regionu Campania i Basilicata.
- Od 8 do 17 lutego, Fr. Massimo wizytuje dwie prowincje Kolumbijskie, Santa Fe i san Pablo.
- Od 8 do 17 lutego, Fr. Konrad Cholewa, definitory generalny, będzie uczestniczył w otwarciu nowej obecności misyjnej Prowincji Niepokalanego Poczęcia NMP Polska) w Botswanie, pierwszej obecności franciszkańskiej w tym kraju.
- 9 lutego, Fr. John Wong, definitory generalny, spotyka się z nowym definitorium prowincjalnym z Wietnamu, w Ho Chi Minh City. Następnego dnia odwiedza seminarium franciszkańskie oraz braci starszych wiekiem z prowincji.
- Od 11 do 13 lutego, Fr. John wizytuje misję franciszkańską w Laosie, w diecezji Pakse.

Tworzyć synodalną drogę XXVII SPOTKANIE UCLAF W SAO PAULO

POD hasłem „Tworzyć synodalną drogę jako bracia mniejsi”, w dniach 23-27 stycznia odbyło się w Sao Paulo w Brazylii, XXVII Spotkanie Unii Konferencji Franciszkańskich Łatynoamerykańskich (UCLAF). Głównym celem spotkania było „przyjęcie synodalnej drogi, aby odnowić wizję i podjąć przyszłość, wychodząc od współczesnej franciszkańskiej tożsamości w tym kontekście”.

Ostatnie takie spotkanie, w 2020r, odbyło się online z ograniczeń spowodowanych globalną pandemią. W spotkaniu uczestniczyli: minister generalny, definitorium generalne, sekretarz generalny ds. formacji i studiów, se-

retarz generalny ds. ewangelizacji mi-syjnej i animator z biura generalnego ds. pokoju, sprawiedliwości i zachowania stworzenia, jak również bracia ministrowie prowincjalni i kustosze należący do UCLAF.

Udział ministra generalnego ze swym definitorium, wespół z innymi członkami kurii generalnej, podkreśla, że zarząd generalny pragnie podjąć synodalną drogę dialogu z braćmi z zakonu. Pozostałe spotkania regionalne odbędą się w najbliższej przyszłości.

Fr. Josè Alirio Urbina Rodriguez, przewodniczący UCLAF

Unia Latynoamerykańskich Konferencji Franciszkańskich

UCLAF została utworzona z franciszkańskich konferencji, łączących 26 prowincji i kustodii, obecnych w Ameryce Łacińskiej: Franciszkańskiej Konferencji Boliwijskiej, Franciszkańskiej Konferencji Brazylii i Franciszkańskiej Konferencji NMP z Guadelupe. Jest to instytucja służąca animacji Zakonu Braci Mniejszych, która dotarła do historycznej mety 55 lat istnienia. Zrodziła się z odnowielskiego impulsu Soboru Watykańskiego II, dla promocji jedności i poszukiwania współpracy w życiu i w misji Zakonu, w kontekście latynoamerykańskim. W minionych latach instytucja ta podejmowała próby promocji współpracy w swych ewangelicznych formach obecności (sanktuaria, wikariaty, parafie, wychowanie, komunikacja, praca społeczna oraz inicjatywy misyjne) oraz w formacji, wychodząc od franciszkańskiego charyzmatu.

OFM ŚWIAT

Brazylia: w Rodeio pierwsza profesja 6 nowicjuszy z Prowincji Niepokalanego Poczęcia NMP, św. Franciszka z Asyżu i św. Franciszka Solano

Meksyk: spotkanie gwardianów i odpowiedzialnych za braterskie wspólnoty z Prowincji świętej Ewangelii

Ziemia Święta: pielgrzymka nad rzekę Jordan z okazji Święta Chrztu Pańskiego

Francja: Belgia: bracia z Prowincji Bienheureux Jean Duns Scot

Kolumbia: 8 braci składa pierwszą profesję w Ubaté, Prowincja de la Santa Fe

Italia: święcenia diakonatu braci Antonia, Daicolasa i Renatusa w San Severo, Prowincja św. Michała Archaniola

stwierdza, że uczestnicy zostali zaproszeni do „podjęcia różnych wyzwań i projektów, wychodząc od man-datów kapituły generalnej 2021”. wskazuje kilka tematów obecnych w planie obrad spotkania: „Zajęliśmy się projektem Amazońskim, odejściami z zakonu niektórych braci, ochroną nieletnich i dorosłych bezbronnych, odpowiedzialnym i społecznym wykorzystywaniem dóbr Kościoła i Zakonu oraz świętowaniem stulecia Zakonu”.

Szczegółowe cele spotkania były następujące:

- Wzmocnienie słuchania i braterskiego dialogu jako UCLAF, począwszy od poszczególnych konferencji, aby przyjąć teraźniejszość i przyszłość nadziei, z uwzględnieniem naszej rzeczywistości i aktualnych kontekstów.
- 2. Przyjęć mandaty kapituły generalnej 2021 w życiu, w działalności, w projektach i w decyzjach UCLAF w poszczególnych konferencjach, aby odnowić teraźniejszość i z nadzieją przyjąć przyszłość, zaczynając od naszej franciszkańskiej tożsamości.
- 3. Przyjęć kierunki działania i procedury komisji ds. ochrony małoletnich oraz odpowiedzialne posługiwanie się dziedzictwem i dobrami Kościoła i Zakonu, dla wzmoc-

nienia franciszkańskiej tożsamości.

- 4. Wzmocnić, dzięki braterskiemu dialogowi między ministrem generalnym, zarządem generalnym a poszczególnymi konferencjami UCLAF, towarzyszenie i braterską animację braci z poszczególnych prowincji należących do konferencji.

Fr. César Külkamp i Fr. Joaquín Echeverry, defensorzy, którzy utworzyli UCLAF twierdzą, że „Spotkanie było odpowiedzią na wielkie ogromne pragnienie bycia razem, po ograniczeniach spowodowanych pandemią oraz pragnienie wzajemnej animacji. W łączności z całym Kościołem oraz w duchu ostatniej kapituły generalnej, wysunięta została propozycja rzuć wyzwanie w postaci drogi synodalnej, zaczynając od słuchania braci z prowincji tworzących UCLAF. Chcemy rzucić wyzwanie w postaci przyjęcia naszej tożsamości braci mniejszych, zajmując się wyzwaniami naszego czasu i kontekstów życia zakonnego i franciszkańskiego oraz szukając, jak ponownie zachwycić się i zrestrukturyzować, aby udzielić bardziej prorockiej odpowiedzi”. [Na stronie internetowej Zakonu znajdują się codzienne sprawozdania ze spotkania.](#)

Orędzie Ministra Generalnego: [Italiano](#) | [Español](#) | [Português](#)

Stulecie Franciszkańskie INAUGURACJA W GRECCIO. WRAZ Z 6 MINISTRAMI GENERALNYMI RODZINY FRANCISZKAŃSKIEJ

Wobecności 6 Ministrów Generalnych Rodziny Franciszkańskiej, zainaugurowane zostało 7 stycznia 2023r. Franciszkańskie stulecie – dorga bogata w wydarzenia, zorganizowane przez Rodzinę Franciszkańską dla wspólnego uczczenia 800 rocznicy Paschy św. Franciszka i najważniejszych wydarzeń z jego życia.

Nabożeństwo, któremu przewodniczył fr. Luciano de Giusti, minister prowincjalny Braci Mniejszych, zostało odprawione w kościele sanktuarium w Greccio, gdzie w noc Bożego Narodzenia 1223r, św. Franciszek chciał świętować zupełnie nowe Boże Narodzenie.

Podczas pierwszej części nabożeństwa, po złożeniu u ołtarza kopii „Reguły Zatwierdzonej”, zostały odczytane fragmenty „Reguły” i „Testamentu” św. Franciszka, dzieląc się ze sobą po-wiązanych, tworzących głęboką jedność, obydwie karmione ewangelicznym ideałem, który zawsze

W nabożeństwie w Greccio uczestniczyli: Fr. Massimo Fusarelli, OFM; Fr. Carlos Alberto Trovarelli, OFMconv; Fr. Roberto Genuin, OFMcap; Fr. Amando Trujillo Cano, TOR; Tibor Kausser, OFS; Sr. Daisy Kalamparamban, Wiceprzewodniczący CFI-TOR. Nabożeństwo było transmitowane. Oto link do transmisji: <https://youtu.be/0t3r28Ay9pg>

5 Stulecia, oddzielone na 4 lata

Stulecie zostało podzielone na 5 jubileusze, rozłożone na 4 lata, podczas których będzie można rozważyć i kontemplować Regułę i Boże Narodzenie w Greccio (1223-2023), dar Stygmatów (1224-2024), Pieśń Słoneczną (1225-2025) i Paschę Franciszka z Asyżu (1226-2026). Jubileusze są częścią jednolitego projektu tematycznego, który będzie rozwijany stopniowo i harmonijnie zgodnie z chronologią świętowanych wydarzeń. Zasadnicze tematy, proponowane dla celebracji podczas jubileuszy będą analizowane z różnych perspektyw, obecnych w każdej celebracji. Będą one odnosiły się do wymiaru teologicznego (nasze bycie w Chrystusie), antropologicznego (nasze bycie braćmi i siostrami), eklezjologicznego (nasze by-

>>

ożywiał kroki św. Franciszka. W drugiej części nabożeństwa, przypomniano pierwsze Boże Narodzenie w Greccio, kiedy św. Franciszek, jak opowiada w „Życiorysie Pierwszym” Tomasz z Celano, pierwszy biograf świętego z Asyżu, chciał przywieźć przed oczy sobie współczesnych ubóstwo, jakiemu musiała stać się czoła Święta Rodzina z Nazaretu, aby wydać na świat Dzieciątko Jezus.

W ostatniej części nabożeństwa, sześciu Ministrów Generalnych, w towarzystwie fr. Luciano de Giusti, przyniosło w procesji figurę Dzieciątko z groty sanktuarium.

cie w komunii) i socjologicznego (nasze bycie w świecie). Celebrowanie jubileuszy staje się sprzyjającą okazją do wspierania, jak Rodzina Franciszkańska, Kościelnej reformy, realizowanej przez Papieża Franciszka podczas swego pontyfikatu. Prócz tego, celebrowanie jubileuszy dysponuje pomocami, ma cel, jakim jest odważne skierowanie wzroku na przyszłość oraz charyzmatyczne wzmocnienie naszej franciszkańskiej tożsamości. Adresatem jubileuszy jest cała Rodzina Franciszkańska oraz wszyscy mężczyźni i kobiety, czujący, że postać św. Franciszka, jego życie i dzieło są dla nich bodźcem do działania. Przy tej okazji Rodzina Franciszkańska, poprzez Komisję należącą do Biura ds. Komunikacji, przygotowała oficjalną stronę internetową: www.centenarifrancescani.org w celu rozpowszechniania refleksji, zagadnień, dokumentów urzędowych i wiadomości, które będą kierowały wspólnym przeżywaniem wielkiego franciszkańskiego wydarzenia.

Droga do przemierzenia dla Rodziny Franciszkańskiej

Adresatem jubileuszy jest cała Rodzina Franciszkańska oraz wszyscy mężczyźni i kobiety, czujący, że postać św. Franciszka, jego życie i dzieło są dla nich bodźcem do działania. Wyrażenie: „Rodzina Franciszkańska” jest używane w szerokim tego słowa znaczeniu w celu wskazania na wszystkie grupy zakonników inspirowanych się charyzmatem św. Franciszka. Charyzmat franciszkański bowiem, inspirował w ciągu wieków mężczyzn i kobiety, tak świeckich, zakonników jak

i kapłanów, którzy tworzyli różne wspólnoty.

Konferencja Rodziny Franciszkańskiej składa się z 6 członków: Ministra Generalnego Zakonu Braci Mniejszych (OFM), Ministra Generalnego Zakonu Braci Mniejszych Konwentalnych (OFMConv), Ministra Generalnego Zakonu Braci Mniejszych Kapucynów (OFMCap), Ministra Generalnego Trzeciego Zakonu Regularnego (TOR), Przełożonego Generalnego/Przełożonej Generalnej Międzynarodowej Konferencji Braci i Sióstr z Trzeciego Zakonu Regularnego (CFI-TOR) (TOR).

ŚMIERĆ BENEDYKTA XVI

“Z bólem informuję, że Papież Emeryt, Benedykt XVI, zmarł dzisiaj o godz. 9.34, w klasztorze Mater Ecclesiae w Watykanie”.

Tymi słowami, Matteo Bruni, dyrektor Watykańskiego Biura Prasowego, powiadomił o powrocie do Domu Ojca Benedykta XVI, 31 grudnia 2022r.

W nocie skierowanej do Zakonu, fra Massimo w imieniu całego Zakonu swoje kondolencje:

„Zakon Braci Mniejszych łączy się w bólu z powodu straty Papieża Emeryta Benedykta XVI. Dziękuję za dar, jakim był dla Kościoła i świata. Zakon jest Mu wdzięczny szczególnie za jego bliskość z miejscami franciszkańskimi i z Teologią Franciszkańską, zwłaszcza poprzez jego badania nad św. Bonawenturą z Bagnoreggio, Doktorem Serafickim. Niech Pan przyjmie swego sługę dobrego i wiernego i niech sprawi, aby wydała owoc jego długa misja w służbie Ludu Bożego i ludzkości”.

Bliskość papieża Benedykta z Teologią i z miejscami franciszkańskimi

„Joseph Ratzinger w młodości zgłębiał Teologię historii św. Bonawentury, odczytując ją na nowo” – podkreślił fra Massimo. „św. Bonawentura podkreśla historyczny charakter Biblijnych stwierdzeń. Życia Kościoła bowiem jest jak „nasienie wzrastające w czasie” (Konferencja nt. dzieła sześciu dni stworzenia). Podobnie Pismo święte jest widziane jako ziemia wydająca różne rośliny (por. Rdz 1,11) w różnoraki sposób, jako że sprawa w duszy załączy życia (Coll.XIV,1).

‘Patrzac, obiektywnie, Pismo święte zostało z pewnością wypełnione, ale jego znaczenia należy poszukiwać w ciągłym rozwoju, dokonującym się w całej historii, a który to rozwój jeszcze się nie zakończył (J. Ratzinger, „św. Bonawentura”, str. 29). Jesteśmy dziś w stanie wyjaśnić wiele rzeczy, których Ojcowie nie byli w stanie wyrazić, ponieważ to, co dla nich znajdowało się jeszcze w ciemności, dla nas stanowi przeszłość, którą możemy łatwiej zgłębiać.

Z Pisma świętego wydobywamy zatem wiedzę ciągle nową. W nim, że tak powiem, coś się jeszcze wydarza: i to wydarzenie się, owa historia, będzie się rozwijać jak długo będzie istnia-

ła historia. W Piśmie świętym są odkrywane nowe znaczenia, ‘różnorodne teorie’, które są naszym krople w nieskończonym oceanie. W Piśmie świętym zawarta jest przyszłość możliwa do reinterpretowania tylko jeżeli znana jest przeszłość. Owe ‘różnorodne teorie’, nieskończone znaczenia, są jak nasiona zamknięte w owocach. Kto może znać je wszystkie, skoro z jednego nasienia wyrastają lasy które, ze swej strony, produkują nieskończoną liczbę nasion? Podobne dzieje się z ‘nasionami sensu’ Pisma świętego, które w miarę upływu czasu, zostają włączone w usta-wiczny proces wzrostu’ (tamże).

Pomimo to jednak, wiele jeszcze pozostaje niejasne. ‘Stanowi to dla teologa, interpretatora Pisma świętego, ważna świadomość: ukazuje mu ona, że w jego interpretacji nie można pomijać historii, ani tej z przeszłości, ani tej z przyszłości. W ten sposób interpretacja Pisma świętego staje się teologią historii, oświetleniem przeszłości jako prorocstwo odnośnie przyszłości’ (tamże, str. 30). Przyjmijmy tę zawsze ważną lekcję, która pomoże nam w pogłębianiu także lektury naszego franciszkańskiego charyzmatu” – kończy Minister Generalny.

MISJONARZE W ŚWIECIE

Wminionych kilku dniach pewna grupa braci Zakonu przybyła do różnych terenów misyjnych na świecie, na okres próby albo żeby podjąć tam służbę.

Fr. Mario Debattista z prowincji Ducha Świętego (Australia) przybył do Afryki, na kontynent, na której już żył i pracował, ściślej jako gwardian w fundacji św. Franciszka z Asyżu w Sudanie oraz jako formator we wspólnocie w Juba, w Sudanie Południowym.

Pięknym znakiem otwartości Prowincji Australijskiej jest fakt, że pomimo własnych braków personalnych, posyła brata do młodej fundacji, która kolejny raz zaczyna działalność. Wkrótce przyjdzie ona dalszych czterech misjonarzy,

przygotowujących się do działalności misyjnej.

W Kustodii Pierwszych Męczenników w Maroku przebywa dwóch braci doświadczających życia misyjnego. Bracia weryfikują ewentualne powołanie misyjne. Żyją wśród osób należących do tego ludu zgodnie z regułą w duchu naszego charyzmatu.

Innych dwóch braci przybyło na Kubę

na czas próby. Także franciszkańska obecność na Kubie, powierzone opiece prowincji Stanów Zjednoczonych, we współpracy z Franciszkańską konferencją NMP z Guadelupe (Ameryka Centralna i Meksyk) zaczyna od nowa, aby być ewangelicznym zaczynem w tym kraju.

W końcu, w lutym zostanie zainaugurowana nowa obecność franciszkańska w Afry-

ce, w Botswanie, dzięki braciom z prowincji Niepokalanego Poczęcia NMP w Polsce. Dziękuję tym braciom, gotowym realizować powołanie misyjne. składam najlepsze życzenia wszystkim braciom Zakonu, aby ożywili ducha misyjnego, który jest jak tlen dla naszego powołania.

Styczeń 2023

PUNKT WIDZENIA FRA MASSIMO

W dniach 23-27 stycznia, wszyscy ministrowie prowincjalni i kustosze Ameryki Łacińskiej zgromadzili się w Sao Paulo w Brazylii aby podziękować Panu za dar naszego franciszkańskiego powołania, u progu obecnego stulecia, aby ocenić aktualną drogę Zakonu na kontynencie oraz aby spojrzeć w przyszłość. W spotkaniu uczestniczyli także nasi bracia z definitorium generalnego, z którymi podzieliliśmy się życiem i misją na tym wielkim kontynencie.

Rzeczywistość jest bardzo zróżnicowa-

na w zależności od krajów, w których jesteśmy obecni. Bracia często żyją w miejscach, w których dokonują się przemiany kulturowe, w których różne ludy bardziej uświadamiają sobie swoje prawa, w których trzeba się mierzyć z nierównościami oraz ubóstwem wywołanym przez niesprawiedliwość, z wędrownymi emigrantami, a kwestią ekologiczną ze szczególnym odniesieniem do Amazonii, rozprzestrzenianie się różnych form o charakterze religijnym i chrześcijańskim. Ich obecność stawia katolików w nowej sytuacji. Muszą oni wyjść poza siebie w kierunku odnowionej ewangelizacji.

W tej rzeczywistości jest wiele wyzwań. Domagają się od braci umiejętności odczytania znaków czasu, aby rozpoznać, jakie działania mogą przemienić rzeczywistość mocą Ewangelii.

Jeżeli na kontynencie była mowa o „utraconym czasie” na rozwój, to jednocześnie właśnie ta sytuacja jest zapro-

szeniem do nadziei, by nie tracić kontaktu z mężczyznami i kobietami, którzy codziennie żyją w różnych sytuacjach, często naznaczonych niesprawiedliwością i ubóstwem, w poszukiwaniu pokoju i braterskiego współżycia.

Na tej drodze chcemy kontynuować naszą działalność i współuczestniczyć we wzroście Kościoła jako braterskiej gościnnej wspólnoty dla wielu ludzi oraz grup społecznych, z którymi można by podjąć współpracę. W Ameryce Łacińskiej życie zakonne jest wezwane do przemyślenia, w kontakcie ze słuchaniem Ewangelii, serca franciszkańskiego charyzmatu. W synodalnej drodze, jako Bracia Mniejsi w Ameryce Łacińskiej, chcemy odnowić naszą wizję i podjąć naszą przyszłość, wychodząc od tożsamości franciszkańskiej dziś, w rzeczywistości Ameryki Łacińskiej, nie aby powtarzać schematy z przeszłości, ale raczej by spojrzeć z odwagą i pasją w przyszłość, która już się rozpoczęła

CZCIGODNA MARIA MARGHERITA DIOMIRA OD SŁOWA WCIELONEGO

Podczas audiencji udzielonej 19 stycznia 2023r Jego Eminencji kardynałowi Marcello Semeraro, prefektowi Kongregacji ds. Świętych, Papież upoważnił Kongregację do promul-

gowania dekretu dotyczącego heroiczności cnót Sługi Bożej Marii Margherity Diomiry, zakonnicy profeski Sióstr do Dobrego Pasterza, urodzonej w Firenzuola (diecezja Florencka) 26 kwietnia 1651 i zmarłej we Florencji 17 grudnia 1677r.

Czcigodna Maria Margherita Diomira od Słowa Wcielonego, młoda mistyczka, która uświęciła się w murach konwentu Della Carità, założonego we Florencji przez kapłana Vittorio dell’Ancisa w 1589. W domu tym, siostry zwane „przynależącymi” żyły w kontemplacji i w posłudze młodym kobietom. Poprzez praktykę rekolekcji Ignacjańskich nauczyła się rozważać tajemnicę Wcielenia, która stała się centrum jej życia duchowego.

Otrzymała od Pana dary nadzwyczajne, jak przenikanie serc, prorocstwo i dar rady. Przeżywała ekstazy, wizje, porwania aż do stygmatów w 1677r.

Dotknięta tyfusem, ofiarowała swe życie miłości Pana i z takim uczuciem zgasła w opinii świętości 17 grudnia 1677r mając zaledwie 26 lat.

Proces beatyfikacyjny, rozpoczęty w 1704r, został w 1885r powierzony postulatorowi generalnemu Zakonu Braci Mniejszych Obserwantów, Fr. Bernardino da Grotte di Castro, a dziś, po długim czasie, osiąga cel promulgacją heroiczności cnót.

WIZYTA MINISTRA GENERALNEGO NA LITWIE

W dniach od 2 do 5 stycznia, Minister Generalny, fra Massimo Fusarelli, w towarzystwie definitywa generalnego Konferencji języka Angielskiego, fra Jimmiego Zammita, odwiedził Prowincję Litewską. Były to 4 dni bogate w spotkania, refleksje i dzielenie się na ziemi, na której obecność franciszkańska datuje się od roku 1200, po śmierci św. Franciszka. Pośród różnych wydarzeń, obecność ta umacniała się i wzrastała na terenie całego kraju. Wraz z zajęciem kraju przez Związek Sowiecki, urzędowa obecność zakończyła się, a bracia zostali zmuszeni do udania się za granicę, podczas gdy wielu innych braci zostało w ojczyźnie i prowadziła potajemną działalność duszpasterską.

W 1991r rozpoczęła się odnowa Prowincji, która dziś liczy 36 braci i 2 nowicjuszy. Bracia mieszkają w 6 domach. Bracia pracują w parafiach, w sanktuarium w Dolinie Krzyży, w duszpasterstwie młodzieży, w duszpasterstwie powołaniowym, są aktywni na polu dobroczynności i w środkach społecznego przekazu. Wśród różnych wydarzeń związanych z odwiedzinami, pokreślić należy spotkanie z Klaryskami z Kretynki, w klasztorze założonym 25 lat temu przez mniszki z Klasztoru w Man-

tui; spotkanie w Kłajpedzie z miejscową braterską wspólnotą i odwiedziny w szpitalu onkologicznym, gdzie bracia posługują jako kapelani i wspólnie ze świeckimi ofiarowują chorym opiekę, towarzysze-nie duchowe i miejsca do mieszkania dla rodzin chorych, spotkanie z wikariuszem prowincjalnym, spotkanie z niektórymi przedstawicielami władz państwowych, spotkanie z Nuncjuszem Apostolskim i z siostrami Bernardynkami.

Momentem szczególnym były odwiedziny w Dolinie Krzyży – miejscu bardzo ważnym dla Litewskiej wiary i pobożności. Wielokrotnie niszczone za czasów komunizmu, zawsze powstawał i po dziś dzień stanowi ważny punkt odniesienia dla całej wspólnoty wierzących. W tym miejscu, fra Massimo umieścił krzyż jako pamiątkę swoich odwiedzin, wraz z modlitwą za wszystkich braci Zaknu i za całą Rodzinę Franciszkańską. Obok Doliny znajduje się klasztor, duchowo złączony z sanktuarium na Alwerni.

Fra Massimo e Fra Jimmy odwiedzili Prowincję, aby towarzyszyć i wspierać jej drogę odnowy. W tych dniach prowincja podejmuje ważne decyzje.

Bracia zmarli*

- 22-01-2023: Fr. Swamy Dayananad - S. Thomae Apostoli, Indie
- 14-01-2023: Fr. Francisco van der Poel - Provincia Santa Cruz, Brazylia
- 09-01-2023: Fr. Marijan (Mate) Mandac - Provincia Dalmatiae S. Hieronymi, Chorwacja
- 05-01-2023: Fr. Peter O'Grady - Provincia Hibernia, Irlandia
- 04-01-2023: Fr. Frederico Zillner - Prov.Nossa Senhora da Assunção do Maranhão e Piauí, Brazylia

* Dane otrzymane z Sekretariatu Generalnego: secgen@ofm.org

ŚWIĘTOWAĆ ROCZNICĘ REGUŁY 1223-2023

Reguła polega na „zachowaniu świętej Ewangelii Pana naszego Jezusa Chrystusa” (Reguła zatwierdzona, I, 1).

Cel

Kochać i coraz lepiej poznawać Regułę, którą postanowiliśmy żyć.

Działanie

- Zweryfikować, jakie miejsce w naszym codziennym życiu zajmuje Ewangelia i Reguła, którą przyjęliśmy.
- Wykorzystać fragmenty naszej Reguły do wzbogacenia życia modlitewnego.
- Stale odwoływać się do naszej Reguły w taki sposób, by mogła ona oświecać rozeznanie osobiste i wspólnotowe.

„Jeśli bowiem matka karmi i kocha syna swego cielesnego, o ileż troskliwiej powinien każdy kochać i karmić swego brata duchowego!” (Reguła zatwierdzona, 6, 8).

WYWIAD Z MINISTREM GENERALNYM W RADIU WATYKAŃSKIM

Radio Watykańskie przeprowadziło wywiad O. Massimo Fusarelliom. Wywiad został wyemitowany 23 stycznia w programie „Papieskie okno”. Wywiad jest do odsłuchania pod poniższym linkiem do kanału youtube Zakonu: <https://youtu.be/sM16u2sS9DI> Podczas wywiadu, minister odniósł się do kilku ważnych zagadnień, dotyczących sytuacji ogólnoświatowej oraz sytuacji Zakonu:

Ukraina

Mogłem zbierać odłamki pocisków raniących przedstawicieli ludu mocnego, przywiązanego do swojej ziemi, dla którego wiara jest ważnym punktem odniesienia. W ośrodku zajmującym się opieką nad dziećmi i sierotami wojennymi, ofiarowano mi rysunki, w zadziwiający sposób bardzo kolorowe. Lśniące barwami. Opowiem o jednym obrazie, który ciągle niosę ze sobą: widziałem staruszkę, leżącą na ziemi zawiniętą w koc. Nie miała ze sobą nic oprócz plastikowej reklamówki i klatki z małą papugą, którą zabrała ze sobą z małej wioski.

Osiemsetlecie

Jest to jubileusz, które przemierza ostatnie lata Franciszka, których szczytem są stygmaty. Są one źródłem napięcia między pierwotnym ideałem a dostosowaniem wzrastającej braterskiej wspólnoty braci mniejszych w rzeczywistości. Sam Franciszek walczył i przeżywał to napięcie, które w definitywnym zatwierdzeniu Reguły znajduje swój szczyt. Chcemy zatem, aby upamiętnienie ostatnich lat Franciszka

nie było ani naiwne, oraz aby nie było dla nas powodem do wstydu.

Franciszkański charyzmat

Chcemy pogłębić naszą tożsamość. Przybywam z Angoli. Planują tam już drogę oraz kilka inicjatyw, aby w najbliższych latach dzieci w szkołach oraz katechumeni przygotowujący się do przyjęcia Chrztu mogli lepiej poznać św. Franciszka.

OFM
ORDO FRATRUM MINORUM

Kuria Generalna Zakonu Braci Mniejszych

Via di S. Maria Mediatrice, 25 - Roma, Italia - comgen@ofm.org
www.ofm.org

@ofmorg

@fratrumminorum

@ofmdotorg

@ordo-fratrum-minorum

@ofmdotorg